

Pact 7.1 Westfriesland

*Einddocument en
uitvoeringsprogramma*

Pact 7.1 Westfriesland

Einddocument en uitvoeringsprogramma

Regio Westfriesland
februari 2020

Auteur(s): Bureau BUITEN (Maarten Kruger, Bianca van Baar, Sander Kooijman, Jaap Meijs), gemeenten & partners Pact Westfriesland onder begeleiding van het Regioteam

In opdracht van Stuurgroep Pact Westfriesland. Leden: Jan Nieuwenburg, Michiel Pijl en Gert Jan Nijpels (burgemeesters), Hans Huibers (bedrijfsleven), Hans Verschoor (onderwijsinstellingen), Jolanda Buwalda (welzijn- en zorginstellingen), Jan Commandeur (griffiers), Jaap Zwaan en Answerd Beuker (gemeentesecretarissen), Samir Bashara en Simon Broersma (wethouders)

Mede mogelijk gemaakt door de provincie Noord-Holland

Inhoudsopgave

Samenvatting	4	B. <i>Energietransitie & Klimaatadaptatie</i>	22
<i>Aanleiding Uitvoeringsprogramma Pact 7.1</i>	4	C. <i>Ondernemen & Economie</i>	23
<i>Kracht en ambities Westfriesland</i>	4	D. <i>Arbeidsmarkt & Onderwijs</i>	24
<i>Pact 7.1 Westfriesland Uitvoeringsprogramma</i>	5	E. <i>Vrije Tijd</i>	26
<i>Dynamisch programma</i>	5	F. <i>Sociaal Domein</i>	28
1 Inleiding Pact 7.1	6	4.3 <i>Governance en uitvoering Pact 7.1</i>	35
1.1 <i>Aanleiding: regionale samenwerking Westfriesland voortzetten en verrijken</i>	6	4.4 <i>Bovenregionale samenwerking</i>	36
1.2 <i>Leeswijzer Pact 7.1</i>	7	Bijlage 1 Overzicht van afkortingen	38
2 Analyse kansen en opgaven Westfriesland en bestaande beleidskaders	8	Bijlage 2 Aanzet indicatoren monitoring Pact Westfriesland	39
2.1 <i>Kracht van Westfriesland per thema</i>	8		
2.2 <i>Gezamenlijk vastgestelde opgaven.</i>	10		
2.3 <i>Bestaand beleid en programma's</i>	11		
3 Ambitie Pact 7.1 Westfriesland	14		
<i>Samenvatting ambitie per thema in Pact Westfriesland 7.1</i>	16		
<i>Samenvatting opgave, ambitie en acties per thema in Pact Westfriesland 7.1</i>	17		
4 Actie: uitvoeringsprogramma	18		
4.1 <i>Toelichting: hoe is het UVP opgebouwd</i>	18		
4.2 <i>Deelprogramma's UVP Pact Westfriesland</i>	19		
<i>Pact-breed: regiomarketing Westfriesland</i>	19		
A. <i>Wonen, leefbaarheid & bereikbaarheid</i>	20		

Samenvatting

Aanleiding Uitvoeringsprogramma Pact 7.1

In 2013 hebben de Westfriesse gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) het eerste Pact Westfriesland gesloten. Doel was om de samenwerking op gebied van wonen, werken, onderwijs, bereikbaarheid, sociaal domein en vrije tijd te versterken. Uit de evaluatie blijkt dat dit eerste pact 'een enorme stimulans is geweest om saamhorigheid en verwantschap te ontwikkelen' en dat het veel heeft betekend voor de samenwerking met externe stakeholders. Ook zijn er enkele aandachtspunten benoemd voor toekomstige samenwerking.

Deze lessen en de ambities voor verdere samenwerking zijn gevat in een nieuw Pact 7.1 (7 gemeenten, 1 doel). Eind 2018 hebben de Westfriesse gemeenteraden een intentieverklaring vastgesteld, met de ambitie: ***“Westfriesland behoort tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's waar welvaart en welzijn, een florerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn.”***

Kracht en ambities Westfriesland

Om de gezamenlijke ambitie te behalen is het van belang de kracht van Westfriesland optimaal te benutten en de belangrijkste opgaven op te pakken. De kracht van Westfriesland zit in de combinatie van het aantrekkelijke landschap en de ligging aan het water, mooie binnensteden, de nabijheid van en bereikbaarheid vanuit de noordelijke Randstad, en de sterke ondernemersgeest met koplopers in de agribusiness, leisure en health.

Om de kansen in Westfriesland te benutten en aan regionale opgaven te werken, staan in het Pact de volgende ambities per thema centraal:

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid: Westfriesland is een leefbare, gezonde en vitale regio, dankzij een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod voor iedere doelgroep. De regio kenmerkt zich door duurzame woningbouw, een aantrekkelijk landschap en goede bereikbaarheid.

Energietransitie & Klimaatadaptatie: De regio heeft een afgestemde energiestrategie waarmee zij de Westfriesse opgave in de RES (Regionale energiestrategie) Holland boven Amsterdam invult. Ook bereikt Westfriesland het benodigde beschermingsniveau voor klimaatadaptatie.

Ondernemen & Economie: Westfriesland heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat dat wordt gepromoot. De bereikbaarheid verbetert en de regio beschikt over toekomstbestendige werklocaties en een sterk MKB en agrisector.

Arbeidsmarkt & Onderwijs: Arbeidspotentieel in de regio wordt optimaal benut en Westfriesland komt tot een structurele en effectieve samenwerking met ondernemers en onderwijs.

Vrije tijd: Landschappelijke kwaliteiten en het aantrekkelijke leisure-aanbod uitbouwen, verbinden en promoten, om zo een toegankelijk aanbod voor eigen inwoners te bieden en meer bezoekers en bestedingen aan te trekken.

Sociaal domein: De regio wil een gezonde en inclusieve regio zijn waarin iedereen mee doet en waarin (kwetsbare) inwoners een passend zorgaanbod en woonplek krijgen.

Samenvatting ambitie per thema in Pact Westfriesland 7.1

Dynamisch programma

Voorliggend Pact 7.1 bestaat uit twee delen: het einddocument en het uitvoeringsprogramma. Het einddocument beschrijft de kracht, opgaven en ambities van Westfriesland. De ambities zijn vertaald naar concrete acties in het Uitvoeringsprogramma, voor de korte (2 jaar) en middellange termijn (2-5 jaar). Dit zijn de acties die de Pact-gemeenten en samenwerkingspartners hebben gekozen en uitgewerkt. Het is een dynamisch uitvoeringsprogramma dat samen met partners is opgesteld, en doorlopend wordt bijgesteld.

Pact 7.1 Westfriesland Uitvoeringsprogramma

1 Inleiding Pact 7.1

1.1 Aanleiding: regionale samenwerking Westfriesland voortzetten en verrijken

De Westfriesse gemeenten (kort: WF 7) werken al veelvuldig met partners samen op het gebied van wonen, onderwijs, veiligheid, werken, welzijn, toerisme, bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, bedrijfsvoering en meer. Aan de samenwerking in de afgelopen jaren lag het Pact uit 2013 ten grondslag. Hiermee hebben de Westfriesse gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) als gezamenlijke ambitie benoemd om 'tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's behoren'. Met samenwerkingsprojecten op het gebied van economie, wonen, bereikbaarheid, sociaal domein, vrije tijd en cultuur is focus aangebracht in de samenwerking.

In 2018 is het eerste Pact Westfriesland geëvalueerd. Eén van de conclusies is dat het Pact "een enorme stimulans is geweest om saamhorigheid en verwantschap te ontwikkelen". Het Pact heeft geholpen om Westfriesland bovenregionaal op de kaart te zetten en heeft de samenwerking met externe samenwerkingspartners een impuls gegeven. Ook zijn enkele aandachtspunten voor de toekomstige samenwerking benoemd, zoals het vergroten van de betrokkenheid van raadsleden en samenwerkingspartners en een concrete uitvoeringsagenda.

Met het Pact 7.1 (7 gemeenten, 1 doel) geeft Westfriesland een nieuwe impuls aan de regionale samenwerking. Eind 2018 hebben de Westfriesse gemeenteraden een intentieverklaring vastgesteld, met de ambitie: **"Westfriesland behoort tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's waar welvaart en welzijn, een floreerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn."**

De zeven Westfriesse gemeenten: Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Na het vaststellen van de intentieverklaring hebben de Westfriesse colleges en raden in 2019 de ambities en opgaven vastgelegd aan de hand van 6 thema's:

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid

Energietransitie & Klimaatadaptatie

Ondernemen & Economie

Arbeidsmarkt & Onderwijs

Vrije tijd

Sociaal domein

Vervolgens hebben de beleidsmedewerkers in samenspraak met samenwerkingspartners de acties op de beknopte lijst verder uitgewerkt en geconcretiseerd tot een Uitvoeringsprogramma met acties voor de komende 2 en 5 jaar (zie hoofdstuk 4). De acties zijn gestructureerd naar de zes thema's, maar is er ook nadrukkelijk gekeken naar de crossovers tussen de verschillende thema's. Het resultaat van deze exercitie is het Uitvoeringsprogramma, opgenomen in hoofdstuk 4.

In een aparte bijeenkomst is met samenwerkingspartners vooruitgekeken, met als centrale vraag: hoe kunnen gemeenten en partners samen optrekken bij het uitvoeren van de acties in het Pact? En hoe kunnen we dit in concrete zin vormgeven? De uitkomsten hieruit worden binnen elk van de acties benut voor de uitvoering van het Pact in de komende jaren.

1.2 Leeswijzer Pact 7.1

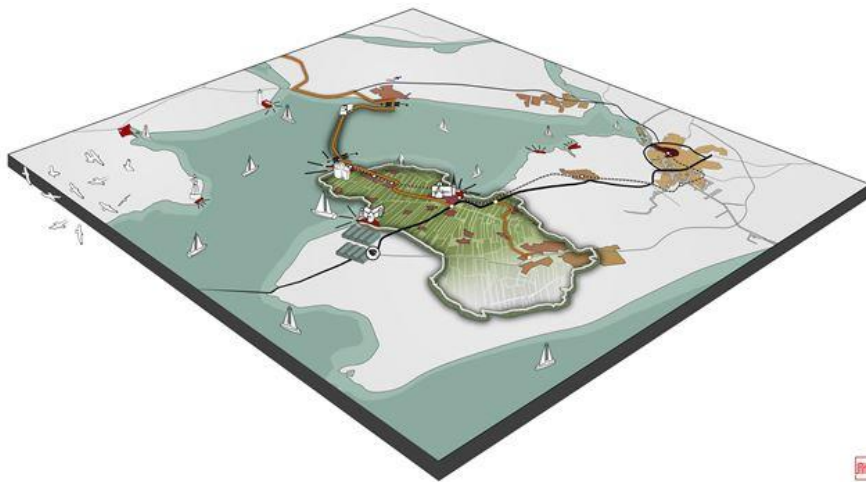
Dit stuk is opgebouwd in drie verschillende onderdelen: de analyse (hoofdstuk 2), de ambitie (hoofdstuk 3) en de aanpak inclusief Uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 4).

De **analyse** (hoofdstuk 2) schetst de kansen en de opgaven voor Westfriesland op de beleidsterreinen waar het Pact zich op richt. Ook passeren de belangrijkste (boven)regionale beleidskaders hier de revue. De **ambitie** (hoofdstuk 3) bestaat uit het hoofddoel van het Pact en de ambities per thema. Hierbij is ook op hoofdlijnen de inzet van de Westfriesse gemeenten en hun samenwerkingspartners in de komende jaren beschreven.

In hoofdstuk 4 is ten slotte de **aanpak** voor de komende jaren beschreven, in de vorm van een **Uitvoeringsprogramma**. Dit bestaat uit de deelprogramma's met acties op elk van de zes Pact-thema's (Wonen, leefbaarheid & bereikbaarheid; Energietransitie & klimaatadaptatie; Ondernemen & economie; Arbeidsmarkt & onderwijs; Vrije tijd; Sociaal domein) én een Pact-brede actie, gevolgd door een beschrijving van de structuur, organisatie en aansturing, en bovenregionale samenwerking binnen het Pact.

2 Analyse kansen en opgaven Westfriesland en bestaande beleidskaders

De kracht van Westfriesland zit in de combinatie van het aantrekkelijke landschap en de ligging aan het water, mooie binnensteden, de nabijheid van en bereikbaarheid vanuit de noordelijke Randstad, en de sterke ondernemersgeest met koplopers in de agribusiness, leisure en health. Westfriese gemeenten werken veelvuldig met elkaar en (boven)regionale partners samen om de kracht te benutten en Westfriesland tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's van Nederland te laten behoren.

2.1 Kracht van Westfriesland per thema

Per Pact-thema duiden we de kracht van Westfriesland als volgt:

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid: Westfriesland is een gewilde woonregio met een gevarieerd aanbod van stedelijke en landelijke woonmilieus. Dit maakt de regio ook aantrekkelijk voor werkzoekenden vanuit de Metropoolregio Amsterdam, op een schaal die past bij Westfriesland. Over weg en spoor zijn de Westfriese steden goed bereikbaar, dankzij de A7, de nieuwe Westfriisiaweg/N23 en de intercityverbinding. Met het recente MIRT-besluit om 539 miljoen euro te steken in verbeterde bereikbaarheid tussen Amsterdam en Hoorn krijgt de Westfriese economie en woningmarkt een boost. Het doortrekken van de N23 en verbreden van de Houtribdijk biedt kansen voor verlichting van de verkeersdruk in de MRA en voor verbetering van de verbinding met Flevoland.

Energietransitie & Klimaatadaptatie: de ruimte in het buitengebied én op daken in de bebouwde omgeving biedt kansen voor een mix van duurzame energiebronnen, waarbij behoud van landschappelijke waarden aandacht verdient. Specifiek biedt geothermie de komende jaren kansen. Op het snijvlak met economie zijn nabijheid van het Energy-cluster in de regio Alkmaar en de offshore energieontwikkelingen in Den Helder kansrijk, evenals expertise op het gebied van verduurzaming van bedrijventerreinen. Ook beschikt de agrisector over de kennis, middelen en schaal om innovatieve oplossingen voor energiebesparing en groene reststromen in praktijk te brengen. Dit

is ook in de glastuinbouwsector van belang; binnen de Greenport NHN werken partijen hieraan samen.

Ondernemen & Economie: het Westfriesse bedrijfsleven onderscheidt zich dankzij haar ondernemersgeest, innovatieve MKB-ers en internationaal toonaangevende bedrijven in de agribusiness en zaadveredeling. Andere sterke sectoren zijn onder meer de healthsector, leisure en maakindustrie. Ook bieden de ligging nabij de MRA en Flevoland (luchthaven Lelystad), investeringen in de bereikbaarheid en bovenregionale samenwerking in de Greenport en Holland boven Amsterdam kansen.

Arbeidsmarkt & Onderwijs: Westfriesland werkt samen met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden aan een sterke en inclusieve arbeidsmarkt. Initiatieven als het AgriTech Campus en de GreenTech NHN, het Techniepact Westfriesland en de projecten uit het Regionale Investeringsfonds (RIF) MBO getuigen hiervan.

Vrije tijd: de combinatie van een aantrekkelijk landschap met o.a. de Westfriesse Omringdijk, de ligging aan het IJssel- en Markermeer, en de historische binnensteden bieden volop kansen voor de leisuresector. De regio is hiermee aantrekkelijk als recreatiegebied voor haar eigen inwoners én kan inspelen op (inter)nationaal toerisme.

Sociaal domein: het sociaal domein kenmerkt zich door een grote verscheidenheid aan beleidsvelden (o.a. jeugdhulp, toezicht, Wmo, armoede en participatie, inburgering, kwetsbare inwoners). Westfriesland werkt volop aan een integrale aanpak en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke instellingen. Het initiatief WerkSaam Westfriesland (gericht op

arbeidsparticipatie) is een van de succesverhalen van de regio. Daarnaast is het Dijklander ziekenhuis de een van de grootste werkgevers van Westfriesland.

2.2 Gezamenlijk vastgestelde opgaven.

Er zijn op alle Pact-thema's volop kansen te benutten én de regio gaat aan de slag met enkele belangrijke opgaven om aantrekkelijk te blijven als woon-, werk-, leef-, leer-, zorg- en recreatiegebied:

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid: Westfriesland kampt met een uitstroom van jongeren en hoogopgeleiden, mede doordat de regio niet over voldoende passende woningen beschikt (starters-woningen, nieuwbouw, gemengde gebieden). Bij het invullen van de woningbouwopgave dient de meerwaarde van OV-locaties beter benut te worden, om mee te groeien met de ambities. Ook de bereikbaarheid en voorzieningen in kleinere kernen verdienen aandacht, evenals de bescherming van het landschap. Een specifieke opgave op het snijvlak van wonen en economie is tot slot de huisvesting van arbeidsmigranten.

Energietransitie & Klimaatadaptatie: Westfriesland staat voor de opgave om te voldoen aan de eisen van het deltaprogramma en klimaatakkoord. Er zijn nog flinke stappen te zetten; in de meeste gemeenten ligt het aandeel hernieuwbare energie nog onder het landelijk gemiddelde. De energietransitie stelt opgaven op het gebied van energiebesparing, opwekking van groene energie, bebouwde omgeving en duurzame warmte, mobiliteit en meer.

Ondernemen & Economie: Westfriesland zet in op verduurzaming van de economie, ondersteuning van de agrisector, en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Ook gaat de regio aan de slag met verschillende arbeidsmarktproblemen. Westfriesland heeft momenteel een krimpende potentiële beroepsbevolking en een krappe arbeidsmarkt. Dit brengt de economische ontwikkeling van de regio in gevaar. De regio staat voor de opgave om voldoende gekwalificeerd personeel te behouden en aan te trekken,

volgende toekomstbestendige werklocaties te bieden en de aansluiting met onderwijs te verbeteren.

Arbeidsmarkt & Onderwijs: Momenteel kampt Westfriesland met een personeelstekort en een mismatch tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. De opgave is om het personeelstekort aan te pakken door de arbeidsparticipatie te verhogen. Ook leven lang ontwikkelen van werknemers behoeft aandacht.

Vrije tijd: Westfriesland wil en kan haar vrijetijdseconomie beter benutten, door de Westfrieze identiteit te versterken en het (door)ontwikkelen van het productaanbod te stimuleren. En door een afgestemd aanbod aan (sport)evenementen en recreatiemogelijkheden te bieden kan de regio de kwaliteit van de leefomgeving versterken.

Sociaal domein: De Westfrieze gemeenten staan voor de opgave om vernieuwing en innovatie in het sociaal domein te bevorderen en meer integraal te werken. Ook zal de zorgvraag als gevolg van demografische ontwikkelingen toenemen, terwijl het takenpakket van gemeenten op het sociaal domein al fors is.

2.3 Bestaand beleid en programma's

Het Pact sluit zoveel mogelijk aan op bestaand regionaal beleid en lopende initiatieven. Veel acties uit het Pact komen hieruit voort en sommige acties behelzen het actualiseren van de beleidskaders zelf. Hieronder volgt een niet-uitputtend overzicht van relevant (boven)regionaal beleid.

Fysiek domein, Westfriesland:

- **Structuurschets Westfriesland: Een dijk van een regio (2017).** De structuurschets bundelt alle sectorale visies tot een integrale visie met de ambitie om tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's van Nederland te horen. De schets is een uitnodiging aan initiatiefnemers, ondernemers en bewoners. De ambities uit de schets hebben betrekking op alle onderdelen van het Pact, maar voornamelijk op wonen en leefbaarheid, duurzaamheid, economie en vrije tijd.

- **Regionale woonvisie Westfriesland (2017) en RAP West-Friesland 2017-2021.** Doel van de woonvisie is om de Westfrieze bevolking naar wens en tevredenheid te laten wonen en een breed scala aan

woonwensen binnen de regio te realiseren. Zo kan Westfriesland tot de 10 beste woonregio's van Nederland behoren en ook huishoudens uit andere regio's aantrekken. De RAP geeft uitvoering aan de Woonvisie.

- **Regionale Economische Agenda Westfriesland (2015).** De ambitie van de economische agenda is een vitale en toekomstbestendige economie op basis van goede samenwerking. Acties uit de agenda komen terug in 'Ondernemen & Economie', 'Vrije Tijd' en 'Arbeidsmarkt & Onderwijs' in het Pact.
- **Regionaal Project Omgevingswet.** De Westfrieze gemeenten werken samen in de voorbereiding en uitvoering van de Omgevingswet. Dit betekent onder andere het afstemmen van beleid en regels, opleidingen en automatisering.
- **Regionaal convenant werklocaties Westfriesland (2015).** Regionale afspraken over de ontwikkeling van werklocatie in WFR t/m 2020.
- **Detailhandelsvisie (2015).** Doel van de detailhandelsvisie is om een toekomstbestendig perspectief op de detailhandel voor de regio Westfriesland te schetsen. De visie biedt de gemeenten een kader waarmee samen met samenwerkingspartners aan een vitale, ondernemende regio kan worden gewerkt.
- **Natuur- en recreatieplan Westfriesland (2016).** De ambitie is om de kernkwaliteiten van natuur, landschap en recreatie te benutten voor een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Dit ligt mede aan de basis van de Pact-inzet op het thema wonen, leefbaarheid en bereikbaarheid.
- **Agenda toerisme Westfriesland 2016-2019:** De agenda zet in op meer bezoekers en bestedingen in de regio, met als kansen durfwatersporten, vaarrecreatie en evenementen.

Sociaal domein, Westfriesland:

- **Regionale educatieve agenda (REA) West-Friesland (2016).** De Regionale Educatieve Agenda zit op het snijvlak van arbeidsmarkt, economie en sociaal domein. In de REA wordt regionaal

samengewerkt tussen gemeenten, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden om het educatieve klimaat in Westfriesland te versterken.

- **Ondersteuningsplan 2018-2022 & Ontwikkelagenda Onderwijs & Jeugdhulp Westfriesland 2018-2019.** De ontwikkelagenda van Onderwijs en Jeugdhulp Westfriesland 2018-2019 bevat een uitwerking van de ambitie uit het Ondersteuningsplan 2018-2022, namelijk: de samenwerkingsverbanden activeren en samenwerkende scholen faciliteren bij het realiseren van passend primair en voortgezet onderwijs voor elke leerling in Westfriesland.
- **Toekomstvisie kwetsbare inwoners regio West-Friesland 2018-2023.** Uitgangspunt van de visie is de ambitie om kwetsbare inwoners zelfstandig te kunnen laten wonen, door voldoende gemeentelijke ondersteuning en vanuit ieders eigen kracht en sociaal netwerk.
- **Uitvoeringskader inkoop sociaal domein West-Friesland 2019-2021 (2017).** Het uitvoeringskader richt zich op de inkoop van jeugdhulp en Wmo-ondersteuning door gemeenten en koppelt dit aan domeinen als onderwijs en participatie. Het doel van het kader is het realiseren van adequate en goede zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners.

Bovenregionaal:

- **Ambitiedocument Holland boven Amsterdam 2040.** HbA zet in op de speerpunten agri & food, energie, water en toerisme, met als ambitie om de regio nog steviger op de (internationale) kaart te zetten.

- **Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 (2018).** De omgevingsvisie benoemt voor Westfriesland de ligging aan het water, de oudhollandse steden en de sterke agrarische sector als kwaliteiten. In heel Noord-Holland Noord zet de provincie in op sterke regio's met een hoog voorzieningenniveau, goede bereikbaarheid en een krachtige identiteit.
- **Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord.** Westfriesland werkt met de andere regio's in Noord-Holland Noord samen aan een regionale energiestrategie. In het Pact 7.1 is onder het thema 'Energietransitie & klimaatadaptatie' de Westfrieze uitwerking hiervan opgenomen.
- **Actieplan Duurzaamheid Noord-Holland Noord (2016).** Regio Noord-Holland Noord heeft als ambitie om een circulaire economie te ontwikkelen, en in 2040 energieneutraal te zijn. In het actieplan

Duurzaamheid NHN is opgenomen waar bovenregionale samenwerking nodig is, en hoe dit eruit zou moeten zien.

- **Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2017)**. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie heeft als doel om het proces van klimaatadaptatie te versnellen, zodat Nederland in 2050 geheel klimaatbestendig en waterrobuust is. Dit vraagt ook van Westfriesland de nodige inzet.
- **Strategisch beleidskader economie Noord-Holland (2016)**. Het hoofddoel van het provinciaal economisch beleid is welvaart en welzijn in Noord-Holland door een duurzame, vernieuwende en ondernemende economie. In Noord-Holland Noord is de Greenport NHN samen met de Greenport Aalsmeer één van de internationale 'mainports'. In het verlengde hiervan is een sterke en agrarische sector een voor Westfriesland belangrijke inzet van de provincie.
- **Convenant RPA 'Voor een werkende arbeidsmarkt' 2019-2025 (2018)**. De ambitie is om een duurzame, ontwikkelingsgerichte en inclusieve arbeidsmarkt in Noord-Holland Noord te realiseren. Ondernemers, werknemers, onderwijs en overheid werken samen om dit te behalen.
- **Regionale Visie Verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord (2017)** en **Visie Waterrecreatie in Noord-Holland 2030 (2016)**. In de Visie Verblijfsrecreatie is de inzet een vitale verblijfsrecreatiesector met

onderscheidend aanbod, waarbij de omgeving wordt versterkt en het bestaande aanbod wordt hergebruikt. De Visie Waterrecreatie voorziet de nodige kansen voor de recreatievaart in Westfriesland.

- **Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050 (2018)**. In de agenda zijn drie overkoepelende ambities geformuleerd, namelijk: (1) een landschap van wereldklasse, (2) een toekomstbestendig water- en ecosysteem, en (3) van vitaal economisch belang voor Nederland. De agenda komt terug in het thema 'Vrije Tijd'.

3 Ambitie Pact 7.1 Westfriesland

Om de kracht van Westfriesland optimaal te benutten én de belangrijke opgaven op te pakken, trekken de Westfriesse gemeenten en partners in het Pact samen op. De overkoepelende ambitie luidt:

“Westfriesland behoort tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio’s waar welvaart en welzijn, een florerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn.”

De ambitie en belangrijkste inzet per Pact-Thema voor de komende 2 tot 5 jaar is als volgt:

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid: Westfriesland heeft de ambitie om een leefbare, gezonde, bereikbare en duurzame regio te zijn om inwoners te behouden en aan te trekken. De regio zet hiertoe in op versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep, betere regionale bereikbaarheid (fysiek én digitaal) en aandacht voor behoud van natuur en landschap.

Energietransitie & Klimaatadaptatie: De regio ambieert om in 2040 energie- en klimaatneutraal en aardgasvrij te zijn, en in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om investeringen, ruimtelijke ingrepen, en draagvlak en eigenaarschap onder inwoners en ondernemers. Hiertoe werkt Westfriesland de komende jaren aan een uitvoeringsprogramma energietransitie (als inbreng voor de RES Holland boven Amsterdam) en een strategie klimaatadaptatie.

Ondernemen & Economie: De ambitie is om de regionale economie te versterken en de Westfriesland bovenregionaal op de kaart te zetten om zo bedrijven en werknemers aan te trekken en te behouden. De regio spant zich daarom in voor regioprofilering en –marketing, gerichte steun aan het brede MKB, een toekomstbestendige agrisector, evenwichtige en toekomstbestendige werklocaties, en betere aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Arbeidsmarkt & Onderwijs: De Westfriesse ambitie is om de aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt kwalitatief én kwantitatief te verbeteren, door het arbeidspotentieel in de regio beter te benutten en door

structurele samenwerking met ondernemers en onderwijs. De inzet binnen het Pact bestaat uit Leven Lang Ontwikkelen, begeleiden van jongeren en werkzoekenden, onderwijsprojecten voor het MBO en een programmatische aanpak onderwijs.

Vrije tijd: Westfriesland wil de landschappelijke kwaliteiten beter benutten voor het verder ontwikkelen van een aantrekkelijke leisure-aanbod. Ze biedt zo een toegankelijk sport-, recreatie- en cultuuraanbod voor de eigen inwoners én trekt meer bezoekers en bestedingen aan. Binnen het Pact werkt de regio aan haar culturele profiel, regio-marketing, een evenementenstrategie en de recreatieve routestructuur.

Sociaal domein: De regio wil een gezonde en inclusieve regio zijn waarin iedereen mee doet en waarin inwoners een passend zorgaanbod krijgen. Hiertoe werkt de regio de komende jaren onder meer samen op het gebied van specialistische jeugdhulp, schuldhulpverlening, laaggeletterdheid, inburgering, een ontwikkel- en inclusieagenda onderwijs en jeugdhulp, een plan 'in control of alcohol', en een aanpak voor kwetsbare personen.

Samenvatting ambitie per thema in Pact Westfriesland 7.1

Samenvatting opgave, ambitie en acties per thema in Pact Westfriesland 7.1

	Opgave (verkort weergegeven)	Ambitie voor de komende 2 tot 5 jaar (verkort weergegeven)	Voorlopige acties op beknopte lijst Pact 7.1 UVP (verkort)
	Brandingsstrategie en aanpak om als regio het profiel op te bouwen. Afspraken over structurele (publiek-private) samenwerking	Sterk Westfries merk als woon-, werk-, leef-, ondernemers-, recreatie- en verblijfsregio.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Regiomarketing WFR
	Vergroten aanbod (woon)voorzieningen voor alle doelgroepen en verbeteren bereikbaarheid, om zo de uitstroom van jongeren en hogeropgeleiden af te remmen.	WF 7 als leefbare, gezonde en vitale regio, dankzij een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod voor iedere doelgroep; duurzame woningbouw, aantrekkelijk landschap en goede bereikbaarheid.	<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal woonakkoord • Aanpak huisvesting buitenlandse werknemers • Regionale mobiliteitsstrategie • Natuur- en recreatieplan • Onderzoek digitale bereikbaarheid
	Voldoen aan eisen deltaprogramma en klimaatakkoord: <ul style="list-style-type: none"> • 2040: Energie- en klimaatneutraal (verhogen aandeel duurzame energie) en bestaande bebouwing aardgasvrij • 2050: Klimaatbestendig en waterrobuust 	<u>Energietransitie:</u> Afgestemde WF 7 energiestrategie en Westfriese opgave in RES Holland boven Amsterdam. Draagvlak en draagkracht creëren om transitie(s) te realiseren. <u>Klimaatadaptatie:</u> Vastgesteld beschermingsniveau bereiken en overzicht ruimtelijke maatregelen in WF 7	<ul style="list-style-type: none"> • Energietransitie volgens Westfries Kompas • Opgaven klimaatadaptatie onderzoeken en strategie opstellen
	WFR als regio met een duurzame economie, een sterke agrisector en toekomstbestendige werklocaties. Een regio met voldoende en gekwalificeerd personeel.	Regio aantrekkelijk maken en promoten, bereikbaarheid verbeteren en werken aan toekomstbestendige werklocaties. Stimuleren circulaire economie en toekomstbestendig MKB.	<ul style="list-style-type: none"> • MKB strategie opstellen • Personeel-/arbeidsmarktstrategie • Strategie werklocaties
	Aanpakken personeelstekort (mede als gevolg van demografische veranderingen en 30% inactieven); Aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs verbeteren, met aandacht voor sterke Westfriesse sectoren (o.a. agri, leisure, zorg, maakindustrie).	Arbeidspotentieel optimaal benutten (zowel gericht op werkenden als niet werkenden). Komen tot een structurele en effectieve samenwerking met ondernemers en onderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen leerinitiatieven • Organiseren pilot leven lang ontwikkelen • Jongeren in beeld • Versterken dienstverlening WSP • Betere betrokkenheid bij MBO RIF projecten
	Kansen vrijetijd in WF 7 beter benutten door publiek-privaat samen te werken, de regionale identiteit versterken daarmee samenhangend het aanbod door te ontwikkelen en gezamenlijk te vermarkten.	Landschappelijke kwaliteiten en het aantrekkelijke leisure-aanbod uitbouwen, verbinden en promoten, om zo een toegankelijk aanbod voor eigen inwoners te bieden en meer bezoekers en bestedingen aan te trekken.	<ul style="list-style-type: none"> • Vormgeven en uitwerken van het Westfries cultureel profiel / Westfries identiteit • Integrale (sport)evenementenstrategie • Recreatieve routestructuren WF 7 doorontwikkelen • Vitalisering verblijfsrecreatie
	Vernieuwing in het sociaal domein bevorderen en meer integraal werken om zo te voorzien in de groeiende zorgvraag en uitbreidende takenpakket gemeenten.	De regio wil een gezonde en inclusieve regio zijn waarin iedereen mee doet en waarin (kwetsbare) inwoners een passend zorgaanbod en woonplek krijgen.	Acties op de volgende subthema's: <ul style="list-style-type: none"> • Resultaatgestuurde bekostiging (inkoop) • MO/BW en verwarde personen • (Boven)regionale specialistische jeugdhulp • Regionale samenwerking • Gezamenlijke werkwijze inburgering • Armoede en Participatie

4 Actie: uitvoeringsprogramma

4.1 Toelichting: hoe is het UVP opgebouwd

Selectiecriteria acties

Om de ambities in het Pact te vertalen in acties, zijn per ambitie acties geformuleerd die de regio de komende 2 tot 5 jaar gaat oppakken. Bij selectie van acties zijn acties gekozen die:

- regionaal moeten worden opgepakt (en niet lokaal worden geregeld of voornamelijk landelijk of provinciaal);
- aantoonbaar bijdragen aan de ambities uit het Pact 7.1 (en bij voorkeur aan meerdere ambities tegelijk);
- kunnen rekenen op draagvlak bij de betrokken partijen;
- aansluiten op regionale initiatieven of samenwerkingsverbanden en uitvoering geven aan regionale beleidskaders;
- bij voorkeur al (deels) gedekt zijn door middelen, of zicht hebben hierop;
- voldoende toegevoegde waarde bieden.

Een aantal noties is van belang bij het lezen van het UVP:

- Tussen de ambities bestaat veel overlap en veel acties dragen dan ook bij aan meerdere ambities.
- Het UVP is niet volledig: gemeenten en samenwerkingspartners in WF 7 werken ook nog op tal van andere manieren aan acties binnen (en buiten) de thema's die in het Pact centraal staan. Ook acties die niet in het UVP staan, worden nog steeds gewoon uitgevoerd.

De acties die wél in het UVP staan, zetten we extra in de etalage. Gemeenten en partners gaan zich samen voor deze acties inzetten.

Toelichting opbouw tabel met acties

In het UVP zijn tabellen met 7 deelprogramma's opgenomen (1 per actie, plus een overkoepelende actie gericht op regiomarketing). Per

deelprogramma zijn meerdere acties benoemd. In elke actie is de volgende informatie opgenomen:

- **Omschrijving actie**
- **Beoogd resultaat** met onderscheid naar output (direct zichtbare resultaat) en outcome (de impact die WF 7 beoogt te bereiken)
- **Aansluiting op ambitie:** op welk van de ambitie(s) sluit de actie aan?
- **Aansluiting op bovenregionaal niveau:** op welk beleid en welke initiatieven in de regio Westfriesland en op het niveau van Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland sluit de actie aan?
- **Planning:** wat is de belangrijkste inzet op de korte termijn (2020-2021) en lange termijn (2022-2024)?
- **Trekker:** welke organisatie (WF 7, WBG, etc.) trekt de actie?
- **Samenwerkingspartners (actief betrekken en informeren):** welke partijen zijn direct belanghebbend en moeten een actieve rol hebben in de actie? Welke partijen moeten van de voortgang en uitkomst worden geïnformeerd?
- Acties die uitvoering geven aan een wettelijke taak of verplichting zijn aangeduid met het logo van de Rijksoverheid:

In de volgende paragraaf zijn de zes deelprogramma's met acties opgenomen, plus één Pact-brede actie (regiomarketing Westfriesland):

Wonen, Leefbaarheid & bereikbaarheid

Energietransitie & Klimaatadaptatie

Ondernemen & Economie

Arbeidsmarkt & Onderwijs

Vrije tijd

Sociaal domein, subthema's:

- I. Resultaatgericht bekostiging Inkoop
- II. Maatschappelijk opvang & Beschermd Wonen
- III. Gezamenlijke werkwijze inburgering 18+)
- IV. (Boven)regionale specialistische jeugdhulp
- V. Regionale samenwerking (Toezicht, Jeugd, Wmo)
- VI. Armoede & Participatie

4.2 Deelprogramma's UVP Pact Westfriesland

Pact-breed: regiomarketing Westfriesland

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 Regio-marketing WF 7 <i>(productontwikkeling en promotie)</i>	<u>Output</u> <ul style="list-style-type: none"> - Brandingsstrategie en aanpak om als regio het profiel op te bouwen. - Deelstrategieën: wonen, ondernemen, recreatie, onderwijs/ arbeidsmarkt. Voor elk: productontwikkeling en promotie. - Afspraken over structurele (publiek-private) samenwerking (ondernemers, overheid, marketingorganisaties) <u>Outcome:</u> Sterk Westfries merk als woon-, werk-, leef-, ondernemers-, recreatie- en verblijfsregio.	 	<u>Bovenregionaal:</u> Promotie/Dmo Holland Boven Amsterdam (ligt bij ONHN)	Opstellen strategie, afspraken uitvoering met samenwerkingspartners	Uitvoering	WBG, WF 7	Ondernemers, marketingorganisaties, provincie, gemeenten, culturele en onderwijsinstellingen (musea), detailhandel, evenementenorganisaties, inwoners, bezoekers, etc. <i>(actief betrekken en informeren)</i>

A. Wonen, leefbaarheid & bereikbaarheid

	Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
					2020-2021	2022-2024		
1	Regionaal Woonakkoord 2020	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan om woningbouw gericht te versnellen, met aandacht voor specifieke doelgroepen en locaties; - Voldoende ambtelijke capaciteit georganiseerd; - Invulling NHN bid 40.000 extra woningen; <p><u>Outcome:</u> Versnelling woningbouw, goede aansluiting vraag-aanbod, in balans met leefbaarheid, landschap en bereikbaarheid.</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Structuurschets, Bid 'Holland boven Amsterdam' 40.000 extra woningen; Bereikbaarheidsstrategie NHN</p> <p><u>Westfriesland:</u> Regionale woonvisie, RAP West-Friesland 2017-2021</p>	Akkoord sluiten, start uitvoering	Uitvoering	WF 7	Provincie Noord-Holland (<i>actief betrekken</i>) Woningcorporaties, marktpartijen (<i>informer</i>)
2	Aanpak Huisvesting buitenlandse werknemers	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale afgestemde aanpak - Betere registratie arbeidsmigranten en monitoring regionale behoefte is opgezet - Aansluiting onderzoek in NHN-verband <p><u>Outcome:</u> Huisvesting die voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve vraag, in balans met de leefomgeving</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Samenwerking binnen NHN, regio's zitten in andere fase van de aanpak</p>	Onderzoek uitvoeren, afspraken registratie	Evt. vervolg-acties uitvoeren	WF 7 i.s.m. NHN en Provincie NH	LTO, WBG, uitzendorganisaties (<i>Actief betrekken</i>) Bedrijfsleven, inwoners (<i>informer</i>)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
3 Regionale Mobiliteitsstrategie 	<u>Output:</u> - Westfriese ambitie mobiliteit geformuleerd en Actieplan mobiliteit opgesteld - Ambitie ingebracht in bovenregionale beleidsstukken. - Lobby bereikbaarheid OV versterkt en aansluiting op lobby Flevoland <u>Outcome:</u> multimodale bereikbaarheid WF 7 burgers/bedrijven is verbeterd.	 	<u>Bovenregionaal:</u> Mobiliteitsvisie HbA, Regionaal verkeersveiligheidsplan, Regionaal duurzaam mobiliteitsplan vanuit het Rijk	Strategie opstellen, start uitvoering	Uitvoering	WF 7	Provincie, NHN, MRA, Rijk, OV-bedrijven, inwoners en ondernemers (<i>actief betrekken</i>)
4 Natuur -en Recreatieplan Westfriesland actualiseren en uitvoeren	<u>Output:</u> - Plan met één visie voor de totale regio WF 7 voor natuur en recreatie. - Uitvoeringsprogramma met fasering en aandacht voor deelgebieden - Plan om samenwerkingspartners te mee te laten investeren <u>Outcome:</u> Landschap WF 7 aantrekkelijk, slimme koppeling opgaven klimaat en woningbouw	 	<u>Bovenregionaal:</u> Samenwerking aan energie- en klimaatmaatregelen en natuurnetwerk-/landschapsplan; Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050 <u>Westfriesland:</u> Bestaand Natuur- en recreatieplan Westfriesland	Plan en UVP actualiseren	Uitvoering	Recreatieschap WF 7 i.s.m. WF 7	Rijk, provincie, grondeigenaren en beheerders. HHHN, RWS. (<i>actief betrekken</i>) Inwoners, marktpartijen, corporaties etc. (<i>informer</i>)
5 Onderzoek Digitale bereikbaarheid	<u>Output:</u> - Inzicht in digitale bereikbaarheid WF 7 en gevolgen 5G e.a. - Vervolgacties in beeld <u>Outcome:</u> Op 5G voorbereide regio (qua kennis en fysiek)	 	<u>Bovenregionaal:</u> Onderzoek in verband NHN uitvoeren	Onderzoek uitvoeren	Start met vervolgacties	WF 7, kabel-exploitanten	Ondernemers/ bedrijfsleven, inwoners, burgercorporaties (<i>actief betrekken</i>) Inwoners (<i>informer</i>)

B. Energietransitie & Klimaatadaptatie

	Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
					2020-2021	2022-2024		
1	Energie-transitie volgens Westfries kompas uitvoeren 	<u>Output:</u> uitvoeringsprogramma voor een energieneutraal WF 7, met acties op gebied van: - Besparingen - Opwekken DE - Duurzame warmte - Infrastructuur - Mobiliteit <u>Outcome:</u> Energieneutraal Westfriesland in 2040	 	<u>Bovenregionaal:</u> Opnemen als bod van WF 7 in RES NHN	UVP afronden (2021), start uitvoering	Uitvoering, 2023-2024 actualisatie bod	WF 7	Provincie, servicepunt Duurzame Energie (<i>actief betrekken</i>) Inwoners, raden, ondernemers (<i>informereren</i>)
2	Opgaven klimaat-adaptatie onderzoeken en strategie opstellen	<u>Output:</u> uitvoeringsprogramma met concrete acties voor een klimaatbestendig WF 7. <u>Outcome:</u> Klimaatbestendig Westfriesland in 2050	 	<u>Bovenregionaal:</u> Afstemming op schaal HHNK. Uitvoering deltaplan ruimtelijke adaptatie	Strategie en UVP opstellen, start uitvoering	Uitvoering, 2024 start actualisatie	WF 7	HHNK, LTO, VRNHN, netbeheerders, PWN, WBG, GGD, RWS, Platform woningcorporatie, provincies, raden, projectontwikkelaar (<i>actief betrekken</i>) Inwoners, raden, ondernemers (<i>informereren</i>)

C. Ondernemen & Economie

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 MKB strategie	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - MKB-agenda met aandacht voor de agrisector en voor thema's als digitalisering, verduurzaming, innovatie - Voortgezet Startersloket - Kom binnen bij Bedrijvendag (KBBBD) georganiseerd - Koppeling KBBBD en social media zodat bekendheid over laagdrempelig personeel vergroot is <p><u>Outcome:</u> Sterker ondernemerschap in WF 7 dankzij gerichte ondersteuning</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> MKB-actieplan + deals. Samenwerking ONHN, Provincie, PIM Innovatie</p> <p><u>Westfriesland:</u> Regionale Economische Agenda</p>	<p>Agenda opstellen, cofinanciering vinden.</p> <p>Uitvoering KBBBD-dag, startersloket</p>	<p>Uitvoering agenda</p>	<p>WF 7, ONHN, WBG</p>	<p>Provincie Noord-Holland, Rijk, LTO, e.a. (<i>actief betrekken</i>)</p> <p>Breder bedrijfsleven (bijv. lokale ondernemersvereniging) (<i>informer</i>)</p>
2 Strategie werklocaties	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzicht in vraag-aanbod werklocaties - Inzicht opgaven/kansen duurzame en circulaire bedrijventerreinen - Actueel detailhandels- en bedrijventerreinenbeleid, start uitvoering <p><u>Outcome:</u> Werklocatieaanbod sluit kwantitatief en kwalitatief aan op marktvrage. Terreinen zijn duurzaam en voorbereid op circulaire economie</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Afstemming binnen NHN</p> <p><u>Westfriesland:</u> Convenant werklocaties Westfriesland</p>	<p>Opstellen strategie, start uitvoering</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>WF 7, ONHN, Provincie</p>	<p>Lokale ondernemersverenigingen, WBG, Parkmanagement (<i>actief betrekken</i>)</p>
3 Strategie toekomst-bestendige agrisector	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategie stimuleren agrisector in WF 7, koppeling met MKB-strategie. - Overzicht knelpunten en oplossingen ruimtelijke inpassing agribedrijven - Ondersteuning Greenport opgezet (MJP) - Start uitvoering strategie - Verduurzaming glastuinbouw/bloementeelt /food (visie voedselvoorziening)/kringloop-landbouw - <u>Outcome:</u> Toekomst-bestendige agrisector, bedrijven in WF 7 blijven behouden en nieuwe bedrijven worden aangetrokken 	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Samenwerking in Greenport NHN en Seed Valley.</p> <p>Beleidskader economie NH.</p> <p><u>Westfriesland:</u> Regionale Economische Agenda</p>	<p>Opstellen strategie</p>	<p>Uitvoering</p>	<p>WF 7, Greenport, Seedvalley, NHN</p>	<p>LTO, individuele bedrijven, Provincie Noord-Holland (<i>actief betrekken</i>)</p>

D. Arbeidsmarkt & Onderwijs

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 Ontwikkelen leerwerk-initiatieven: A. Zorg-academy B. Initiatieven speerpunt-sectoren C Initiatieven taalontwikkeling D. Pilot praktijk-leren	<u>Output:</u> Actie A: A.1. Operichte zorgacademy; A.2. Innovatief, integraal én crosssectoraal onderwijs- en praktijkleerwerkeraanbod door zorgacademy. Aandacht voor technologie, young potentials Actie B: Min. 3 innovatieve leerwerkinitiatieven per jaar met doelstellingen instroom en uitstroom. Denklijnen: (0) Leren en werken in de WF 7-1 techniek (2) hospitality sector (3) zorg via wijkleer-centra in MBO niveaus 1 en 2 (4) agri. Actie C: C.1. Initiatieven uitgevoerd om taalontwikkeling nieuwkomers te verbeteren; C.2. Taalontwikkeling is onderdeel van leven lang ontwikkelen voor werknemers (ook docenten) met taalachterstand (ook Engels). Actie D: D. 50 kandidaten zonder Startkwalificatie opgeleid én in bezit Praktijkverklaring <u>Outcome:</u> betere aansluiting en samenwerking arbeidsmarkt en (praktijk-) onderwijs	 	<u>Bovenregionaal:</u> Arbeidsmarktagenda / convenant RPA <u>Westfriesland:</u> REA Westfriesland	Uitvoering initiatieven (A,B,C,D)	Uitvoering initiatieven (A,B,C)	A. Omring en Wilgaerden B. WF 7 C WF 7 D. Regionaal Platform Arbeidsmarkt	A. Omring, WBG, Wilgaerden, primair HBO, secundair MBO, onderwijsinstellingen en W7 (<i>actief betrekken</i>) B. Bedrijfsleven uit speerpunt-sectoren, MBO, WSP (<i>actief betrekken</i>) C. Bedrijfsleven, RPA, onderwijs, WSP/WerkSaam, Huis van het Werk (<i>actief betrekken</i>) D. bedrijven, onderwijs (ROC), maatschappelijke instellingen, WSP/ WerkSaam, SBB (<i>actief betrekken</i>) Alle acties: Inwoners (<i>informereren</i>)
2 Pilot leven lang ontwikkelen	<u>Output:</u> - Pilot onder 10 bedrijven uit diverse sectoren gericht op leven lang ontwikkelen. - Skillsbenadering werkgevers en werkzoekenden (welke vaardigheden zijn nodig om een functie te vullen, i.p.v. compleet functieprofiel vragen) - Ondersteuning MKB bij strategisch HR. Aandacht ontwikkeling en mobiliteit zittende werknemers <u>Outcome:</u> Werknemers ontwikkelen zich levenslang.	 	<u>Bovenregionaal:</u> Arbeidsmarktagenda / convenant RPA <u>Westfriesland:</u> REA Westfriesland	Pilots organiseren		WF 7	WSP/ Huis van het Werk/RPA, bedrijfsleven (focussectoren) en onderwijs (<i>actief betrekken</i>) Inwoners (<i>informereren</i>)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
3 Jongeren in Beeld	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gestructureerde aanpak: jongeren zonder inkomen, opleiding, uitkering, startkwalificatie vinden en aan werk of studie helpen. - Samenwerking met triple-helixpartners opzetten <p><u>Outcome:</u> Meer jongeren zijn aan het werk of studeren.</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u></p> <p><u>Westfriesland:</u> Ondersteuningsplan & Ontwikkelagenda Onderwijs & Jeugdhulp</p>	Aanpak opstellen	Uitvoeren	WerkSaam	WSP / WerkSaam, gemeenten, RMC, bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en onderwijs (<i>actief betrekken</i>) Inwoners (<i>informereren</i>)
4 Versterken dienstverlening bedrijven & werkzoekenden	<p><u>Output:</u></p> <p>A. Dienstenaanbod beter in beeld en ontsloten</p> <p>B. Skillsbenadering in matches vraag en aanbod van werk.</p> <p>C. Inzet coaches uitgebreid met nazorg t.b.v. preventie</p> <p><u>Outcome:</u> Werkzoekenden in WF 7 vinden vaker een baan, en slagen bij werkgever.</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Arbeidsmarktagenda / convenant RPA</p> <p><u>Westfriesland:</u> REA Westfriesland</p>	Uitvoering A, B (2020) en C (2020-2021)	Uitvoering B loopt door	RPA/WSP/WerkSaam	WSP/WerkSaam Huis van het Werk Bedrijfsleven (<i>actief betrekken</i>) Inwoners (<i>informereren</i>)
5 Vergroten betrokkenheid bij projecten MBO RIF	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regio WF 7 is beter aangesloten bij lopende RIF MBO projecten vanuit ROC Horizon (Dudoc XP, Logistiek, Hospitality, Zorg en vanuit AOC Clusius Food) en heeft hier voldoende capaciteit voor. Regio Westfriesland participeert in het Techniek Pact Westfriesland <p><u>Outcome:</u> Betere verbinding van ambities WF 7 en MBO RIF projecten.</p>	 		Organiseren proces		WF 7	Onderwijs (<i>actief betrekken</i>) Inwoners (<i>informereren</i>)
6 Programmatische aanpak onderwijsaanbod 5-18 jaar	<p><u>Output:</u> Programmatische aanpak voor het onderwijsaanbod voor jongeren van 5 tot 18 jaar in WF 7</p> <p><u>Outcome:</u> passende leerplek in WF 7 voor elke jongere</p>	 	N.v.t.	Vaststellen knelpunten en oplossingsrichting en, organiseren regie proces	Uitvoering opstellen	WF 7	Gemeenten, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen, min OC&W, onderwijsraden (PO, VO en MBO) (<i>actief betrekken</i>)

N.B. De actie ‘**Ontwikkelagenda onderwijs en jeugdhulp van de Regionaal Educatieve Agenda**’ is opgenomen in het deelprogramma sociaal domein, Subthema ‘regionale samenwerking (Toezicht, Jeugd, Wmo)’ maar heeft eveneens betrekking op het thema Arbeidsmarkt & Onderwijs.

E. Vrije Tijd

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 Westfries cultureel profiel vormgeven en uitwerken	<p><u>Output:</u> Brandingsstrategie en aanpak voor regioprofiel opgesteld en start met uitvoering (NB: aansluiten op overkoepelende Pact-actie regiomarketing)</p> <p><u>Outcome:</u> Sterk Westfries merk en Westfriesland als culturele regio</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> NHN en dmo HbA (<i>verschillende initiatieven</i>)</p> <p><u>Westfriesland:</u> Structuurschets Westfriesland</p>	Opstellen profiel /strategie	Uitvoeren strategie	WF 7 i.s.m. culturele instellingen	Rijk, Provincie, gemeenten, culturele instellingen, erfgoed, toeristisch platform (<i>actief betrekken</i>) Inwoners, bedrijfsleven (<i>informereren</i>)
2 Integrale evenementen-strategie	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale evenementen-agenda voor sport, cultuur, recreatie en toerisme opgesteld - Toetsingskader voor binnenhalen waardevolle evenementen, inzet hierop <p><u>Outcome:</u> afgestemd aanbod van evenementen in WF 7, aansluitend op regioprofiel en met oog voor leefbaarheid</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> NHN en dmo HbA (<i>verschillende initiatieven</i>)</p> <p><u>Westfriesland:</u> Agenda toerisme</p>	Opstellen strategie	Uitvoeren strategie	WF 7, ONHN en Dmo HbA	Ondernemers, marketingorganisaties, provincie, gemeenten, culturele instellingen (musea), detailhandel, evenementen-organisaties, inwoners, bezoekers, etc. (<i>actief betrekken en informereren</i>)
3 Recreatieve route-structuren WF 7 door-ontwikkelen inclusief faciliteiten	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse routestructuren - Plan van aanpak om huidige structuur uit te breiden en door te ontwikkelen opstellen - starten met uitvoering. <p><u>Outcome:</u> Fijnmazig netwerk van routes en faciliteiten voor wandelen, fietsen, watersport, e.a..</p>	 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Visie verblijfsrecreatie NHN 2030</p> <p><u>Westfriesland:</u> Agenda toerisme</p>	Opstellen analyse en plan van aanpak	Start met uitvoering	WF 7, Recreatieschap en HHNK	Ondernemers, marketingorganisaties, provincie, gemeenten, culturele instellingen (musea), detailhandel, evenementen-organisaties, inwoners, bezoekers, etc. (<i>actief betrekken en informereren</i>)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
4 Vitaliseren verblijfsrecreatie	<p><u>Output:</u> Regionaal uitvoeringsprogramma voor vitalisering verblijfsrecreatie in de regio HbA, met acties, maatregelen en uitvoeringskaders voor WF 7 op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transformatie, revitalisering en verduurzaming bestaand aanbod - Excelleren nieuw + bestaand aanbod. <p><u>Outcome:</u> Productaanbod verblijfsrecreatie WF 7 wordt doorontwikkeld en is vitaal op lange termijn.</p>	<p>Actie heeft raakvlakken met alle Pact-thema's:</p> 	<p><u>Bovenregionaal:</u> Actie uitwerken op niveau NHN, daarbinnen plan voor de WF 7.</p> <p>Sluit aan op Visie verblijfsrecreatie NHN</p> <p><u>Westfriesland:</u> Agenda toerisme</p>	Opstellen en uitvoering regionaal programma	Uitvoering programma (t/m 2030)	WF 7 NHN: bestuurlijk drie deelregio's	RECRON, provincie (wonen, RO, EZ, kabinet), gemeenten (intern), ONHN, ondernemers, inwoners/dorpsraden, VNG, min BZK, (grote verhuur-organisaties) (<i>actief betrekken en informeren</i>)

N.B. Naast bovenstaande acties is voor het deelprogramma Vrije tijd ook het opstellen van een strategie voor regiomarketing van Westfriesland zeer relevant. Dit is als 'Pact-brede actie' opgenomen in het Pact op pagina 20.

F. Sociaal Domein

I. Resultaatgericht bekostiging Inkoop

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2020-2021		
<p>1 Resultaatgericht bekostiging Inkoop: regionale afstemming vraag & aanbod zorglandschap en ontwikkeltafels</p>	<p><u>Output:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Instellen ontwikkeltafels (zie planning) - Resultaatsturing binnen de Jeugdhulp en WMO doorvoeren, met centrale plek voor financiële haalbaarheid. - Bij uitvoering van contractmanagement afstemming zoeken met het Westfrieze Zorglandschap. <p><u>Outcome:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stelsel past beter bij gedachte "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur". Effectievere en efficiëntere inzet van zorg en stevige inzet op sturing op kwaliteit van de hulp. 	 <p><u>Subambitie:</u> resultaatgestuurd werken</p>	<p>Deels bovenregionaal als het gaat om GI's, Crisisdienst Jeugdhulp en JeugdzorgPlus.</p> <p>De overige deel (95%) is regionaal en een klein gedeelte lokaal</p>	<p>Doorontwikkelen via ontwikkeltafels:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Resultaat meten: cliënttevredenheid en normering 2. Kortdurend Verblijf Wmo 3. EED 4. Overgang 18-/18+ 5. MDA++" 	<p><u>2020-2024:</u> Doorontwikkelen resultaat gestuurd werken.</p>	WF 7	<p>WF 7, GI's, gecontracteerde zorgaanbieders, Clientorganisaties (<i>actief betrekken</i>);</p> <p>Inwoners, en lokale zorgaanbieders (<i>informer</i>)</p>

II. Maatschappelijk opvang & Beschermd Wonen

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
<p>1 Uitvoering regionale visie (psychisch) kwetsbare Inwoners</p> 	<p><u>Output:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Nieuwe ingerichte toeleiding waarbij lokale en regionale toegang op elkaar aansluiten Nieuwe samenwerkingsafspraken WF 7 vanuit veranderende rollen en positie Beter voorliggende en tussenvoorzieningen in eigen wijk of gemeente <p><u>Outcome:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Doelgroepen sneller op juiste plek ondersteunen Doelgroepen kunnen terugvallen op kwalitatief en kwantitatief goed voorzieningsniveau Doelgroepen kunnen thuis blijven wonen waar mogelijk 	 <p><u>Subthema:</u> MO&BW en personen met verward gedrag</p>	<p>Mogelijk, op onderdelen kansen om ook met andere regio's samen te werken wegens beperkte schaalgrote.</p> <p>Sluit aan op: <u>Landelijk</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Visie "Van Beschermd Wonen naar beschermd thuis" Meerjarenagenda MO en BW <p><u>Westfriesland</u> Beleidskader "Herstel en Participatie; toekomstvisie Kwetsbare Inwoners 2018-2023"</p>	<p>Besluitvorming raden en samenwerkingsconvenant</p> <p>Implementatie samenwerkingsafspraken</p> <p>Nieuwe inkoop MO en OGGz voorzieningen</p> <p>Versterken lokale sociale en gemeentelijke ondersteuning</p>	<p>Doorontwikkeling toegangen en aanbod</p> <p>Nieuwe regionale beleidsvisie 2024 e.v.</p>	<p>WF 7</p>	<p>Regionale én lokale toegangen, 0e tot 2e-lijns zorgaanbieders, gemeenten, GGD, cliëntenorganisaties, woningcorporaties, Werksaam (<i>actief betrekken</i>)</p> <p>Inwoners (<i>informereren</i>)</p>

III. Gezamenlijke werkwijze inburgering 18+ (veranderopgave nieuwe wet inburgering)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
<p>1 Gezamenlijke werkwijze Inburgering 18+</p> 	<p><u>Output:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ervaring met uitvoering brede intake/ PIP 2. Regionaal vastgesteld uitvoerings-scenario 3. Kwalitatief passende leerwerk route voor inburgeringsplichtigen <p><u>Outcome:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inclusieve samenleving 2. Veilig, vitaal en gezond opgroeien 3. Elke inwoner in staat zelfstandige huishouding te voeren 	 <p><u>Subthema:</u> Inburgering, Armoede en Participatie</p>	<p>Veranderopgave inburgering</p>	<p><u>2020:</u> Uitvoeren pilot, vaststellen uitvoerings-scenario, voorbereiding nieuwe wet</p> <p><u>2021:</u> Uitvoering nieuwe wet inburgering</p>	<p><u>2022/2023:</u> Uitvoering en evaluatie gezamenlijke werkwijze inburgering</p>	<p>Regionale externe projectleider</p>	<p>WF 7, WerkSaam, COA, Vluchtelingenwerk, Maatschappelijke begeleiders Hoorn, Inburgeringsplichtigen (<i>actief betrekken</i>)</p> <p>Maatschappelijke organisaties (<i>informereren</i>)</p>

IV. (Boven)regionale specialistische jeugdhulp

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2020-2021		
1 Multidisciplinaire aanpak: MDA++ (0 tot 100 jaar) 	<u>Output:</u> Een multidisciplinaire methodiek én tafel binnen Westfriesland <u>Outcome:</u> doorbreken van ernstige en structurele onveiligheid in gezinnen. Geweld duurzaam stoppen en oplossen.	 <u>Subthema:</u> (boven)regionale specialistische jeugdhulp	<u>Westfriesland:</u> Visiedocument MDA++ Westfriesland	fasegewijs starten met aanpak MDA ++, (deze is vanaf 2021 geïmplementeerd)	Werkwijze inbedden in werkprocessen en verbeteren waar nodig	WF 7	Veilig Thuis, GGD(jeugd)hulpinstellingen, gebiedsteams, politie, OM, Veiligheidshuis, huisartsen, onderwijs
2 Veilig Thuis: advies en ondersteuning huiselijk geweld en kindermishandeling 	<u>Output:</u> meldingen van geweld in afhankelijkheidsrelaties adequaat behandelen en uitzetten <u>Outcome:</u> stabiele en gezonde organisatie én expertisecentrum in de regio	 <u>Subthema:</u> (boven)regionale specialistische jeugdhulp	<u>Bovenregionaal:</u> Veilig Thuis is een voorziening die we bovenregionaal gezamenlijk inzetten voor kwetsbare inwoners.	Bekijken of er een kwaliteits-slag kan worden behaald in organisatie van Veilig Thuis	Onderzoeksresultaten evalueren en vervolgacties uitzetten waar nodig	WF 7	Wijk- en gebiedsteams

V. Regionale samenwerking (Toezicht, Jeugd, Wmo)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 Ontwikkelagenda onderwijs en jeugdhulp van de Regionaal Educatieve Agenda	<p><u>Output:</u> Passende begeleiding kind/gezin</p> <p><u>Outcome:</u> Nog betere samenwerking onderwijs, zorg, arbeidsmarkt, onderwijs betere aansluiting tussen domeinen</p>	 <u>Subambitie:</u> Regionale samenwerking (toezicht, jeugd, Wmo)	<u>Bovenregionaal</u> Arbeidsmarktregio NHN en Bovenregionale jeugdhulp	Uitvoering geven aan ontwikkelagen da onderwijs en jeugd dmv REA	REA, uitvoering ontwikkelagen da onderwijs en jeugd	WF 7	Onderwijsinstellingen, zorgaanbieders, GGD, JGZ, WBG (<i>actief betrekken</i>) Schoolbesturen en scholen (<i>informereren</i>)
2 Inclusieagenda	<p><u>Output:</u> Inclusieagenda (<i>lokale inventarisatie, dan regionaal</i>)</p> <p><u>Outcome:</u> inclusieve samenleving</p>	 <u>Subambitie:</u> Regionale samenwerking (toezicht, jeugd, Wmo)	<u>Westfriesland:</u> Intentieverklaring Inclusief WFR 2019-2022 Aandacht voor inclusie manifest sportakkoord	Inventarisatie inclusie mogelijkheden. uitvoering inclusie agenda	Afhankelijk van keuzes, ambities en capaciteit: uitvoering geven aan acties inclusie agenda	WF 7	Nog niet bekend
3 In Control of Alcohol en Drugs	<p><u>Output:</u> Regionaal plan In Control of Alcohol en Drugs 2019-2022</p> <p><u>Outcome:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychische weerbaarheid voor iedere inwoner, specifiek < 23 jaar + ouders 2. Verminderen overmatig alcoholgebruik < 18 jaar 3. Vergroten maatschappelijke veiligheid en gezondheid 	 <u>Subambitie:</u> Regionale samenwerking (toezicht, jeugd, Wmo)	<u>Westfriesland</u> WFR regioplan <u>Bovenregionaal</u> Samenwerking NHN om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren terug te dringen + voorkomen.	Uitwerking regionaal plan In Control of Alcohol en Drugs	NIX18	WF 7	Regio Alkmaar en de Kop NH, ICOAD, GGD HN, Brijder, Veiligheidsregio GGZ, Horeca, onderwijs, partners van projecten , sportverenigingen (<i>actief betrekken en informereren</i>)

VI. Armoede & Participatie

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
1 Evaluatie regionaal kaderplan schuldhulpverlening	<u>Output:</u> 1. Evaluatie huidige kaderplan (startdocument nieuw regionaal kaderplan) 2. Gezamenlijk kader regionale integrale schuldhulpverlening (met ruimte voor lokale invulling) <u>Outcome:</u> 1. Elke inwoner in staat zelfstandige huishouding te voeren 2. Inclusieve samenleving	 <u>Subthema:</u> Armoede en Participatie	n.v.t.	<u>2020:</u> Evaluatie huidig kaderplan en vaststellen nieuw regionaal kaderplan. <u>2021:</u> Uitvoering kaderplan	<u>2024:</u> Uitvoering regionaal kaderplan en evaluatie	Gemeente Hoorn	Wijkteams, WF 7, Adviesraden Sociaal Domein, Kredietbank Nederland (<i>actief betrekken</i>) Woningbedrijven, woningcorporaties Bewindvoerders Vrijwilligersorganisaties (<i>informer</i>)
2 Uitvoering regionale pilot vroeg-signalerings betalingsachterstanden	<u>Output:</u> 1. Inwoners met financiële problemen eerder bereiken en helpen 2. Proactieve samenwerking tussen leveranciers en WF 7 <u>Outcome:</u> 1. Voorkomen/ verminderen groter leed en maatschappelijke kosten 2. Inclusieve regio	 <u>Subthema:</u> Armoede en Participatie	n.v.t.	Uitvoering pilot 2020-2021	Nog niet bekend (afhankelijk van evaluatie)	Gemeente Medemblik en gemeente Koggenland	Wijkteams, woningbedrijven, woningcorporaties, Zorgverzekeraars, nutsbedrijven (<i>actief betrekken</i>) Inwoners, WF 7, Vrijwilligersorganisaties (<i>informer</i>)

Omschrijving actie	Beoogd (eind)resultaat	Aansluiting op ambitie	Aansluiting (boven) regionaal beleid	Planning		Trekker	Samenwerkingspartners
				2020-2021	2022-2024		
<p>3 Regionale aanpak veranderopgave Laaggeletterdheid 2020-2024</p> 	<p><u>Output:</u> Vastgesteld beleidsdocument Veranderingsaanpak laaggeletterdheid Westfriesland 2020-2024 met verbinding naar bovenregionale aanpak.</p> <p><u>Outcome:</u> inclusieve samenleving</p>	 <p><u>Subthema:</u> Armoede en Participatie</p>	Arbeidsmarkt-regio NHH	<p><u>2020:</u> vaststellen uitvoeringsplan 'Veranderingsaanpak laaggeletterdheid'</p>	<p><u>2021-2024:</u> Uitvoering regionaal uitvoeringsplan</p>	SED organisatie	<p>WF 7, WerkSaam Taalhuis WF, Regionaal Platform, Arbeidsmarktbeleid (RPA NHH), maatschappelijke organisaties, onderwijs, huisartsen, GGD, adviesraden Sociaal Domein, Cliëntenraad (<i>actief betrekken</i>)</p> <p>Inwoners en wijkteams(<i>informereren</i>)</p>

4.3 Governance en uitvoering Pact 7.1

Governance op hoofdlijnen

Binnen het Pact werken de zeven Westfrieze gemeenten met elkaar en met partners regio samen. De hoofdstructuur van het Pact bestaat uit:

- **Stuurgroep**, bestaande uit vertegenwoordiging van de gemeenten (enkele burgemeesters, wethouders, griffiers en gemeentesecretarissen) en samenwerkingspartners (bedrijfsleven, onderwijs, welzijn, zorg). De stuurgroep bewaakt het algehele proces van de samenwerking (informerende raden, adviseren over samenwerking, lobbyactiviteiten), maar houdt zich niet bezig met de uitvoering van acties in het Pact.
- **Bestuurlijke opdrachtgever**, bestaande uit portefeuillehouders VVRE en MaDiVoSa¹. Zij zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor de inhoud en het budget van het Pact en de uitvoering van de acties.
- **Ambtelijk opdrachtgever**: dit zijn de afdelingshoofden VVRE/MaDiVoSa. Zij zijn ervoor verantwoordelijk dat de acties uit het Pact ambtelijk belegd worden, stellen ambtelijke capaciteit beschikbaar en bewaken de samenhang tussen de acties.
- **Ambtelijk opdrachtnemer: programmamanager**. Voor de coördinatie van het Pact wordt een programmamanager aangesteld. Deze bewaakt onder meer de voortgang van de acties uit het Pact en monitort de outcome, managet risico's, vertegenwoordigt Westfriesland in bovenregionale overleggen, ondersteunt bij de zoektocht naar financiering en fungeert als eerste aanspreekpunt voor de stuurgroep
- de zeven Westfrieze **gemeenteraden** stellen het Pact vast en worden op de hoogte gehouden van de voortgang en eventuele bijstellingen. Uit te werken of nieuwe projecten worden – voor zover nog niet binnen bestaande kaders voorzien - apart voor besluitvorming aan de gemeenteraden voorgelegd.

Budget beschikbaar en mogelijke aanvullende bronnen

Voor de uitvoering van het Pact zijn de volgende middelen beschikbaar:

- De Westfrieze Raden hebben bij vaststelling van de regionale opgaven en ambities budget voor coördinatie, management en communicatie beschikbaar gesteld van € 1 per inwoner per jaar. De programma-manager beheert in overleg met de ambtelijk opdrachtgever het budget.
- Voor een fors deel van de projecten in het UVP zijn al middelen en capaciteit beschikbaar gesteld door de Westfrieze gemeenten (en soms door derden, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale subsidie). Ook kunnen projecten deels worden gefinancierd uit het zogeheten 'REA-budget' (voor economie, vrije tijd en arbeidsmarkt en onderwijs).
- Voor andere projecten is nog geen budget voor de uitvoering beschikbaar. Per project kan er een bijdrage van de Westfrieze gemeenten worden gevraagd, maar er liggen ook kansen elders:
  - **Bijdrage samenwerkingspartners**. Door samen op te trekken en partners te betrekken kan de regio Westfriesland tot afspraken komen met het bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen over uitvoering én financiering van gedeelde acties.
  - **Provinciale subsidies**. De provincie Noord-Holland beheert allerlei subsidieregelingen die aansluiten op de doelen uit het Pact. Denk aan regelingen op het gebied van bouwen en wonen, culturele voorzieningen, economie, landbouw, natuur, mobiliteit en water.
  - **Rijksbijdrage**. In Regiodeals maken Rijk en regio afspraken over de integrale aanpak van regionale opgaven. De derde tranche, met een totaalbudget van bijna 0,5 miljard euro, is in december 2019 gesloten, maar mogelijk komen er in de toekomst nieuwe tranches. Daarnaast beheert RVO allerlei subsidies voor met name het MKB.
  - **Europa**. In de nieuwe Europese programmaperiode (2021-2027) zet Europa vol in innovatie en de aanpak van maatschappelijke opgaven, waaronder de transitie naar een koolstofarme economie en de klimaattransitie. Voor Westfriesland zullen er onder meer kansen liggen binnen de het nieuwe Operationeel Programma voor West-Nederland (opvolger 'Kansen voor West II'), Interreg (transnationaal en interregionaal), en thematische

¹ MaDiVoSa: Maatschappelijke dienstverlening volksgezondheid en sociale aangelegenheden
VVRE: Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en economische zaken

fondsen als LIFE (natuur en milieu), Digital Europe (nieuw) en InvestEU (nieuw).

Monitoring en tussentijdse bijstelling UVP

Het Pact 7.1 is een dynamisch en adaptief document. Het is de bedoeling dat de WF7-gemeenten en samenwerkingspartners inspelen op tussentijdse trends, ontwikkelingen en nieuwe opgaven. Eén van de manieren om hiervoor te zorgen is door tussentijdse monitoring:

- Nulmeting bij aanvang van het Pact (2020)
- Tussentijdse meting na 2 jaar (2022)
- Meting na looptijd Pact van 5 jaar (2025)

De meting gebeurt op het niveau van output en outcome. Bij output gaat het om de vraag of acties zijn uitgevoerd en de directe output is behaald (bv. regionaal woonakkoord, Westfriesse strategie energietransitie, ondernemersloket). Bij outcome gaat het erom of het uiteindelijke beleidsdoel (bv. meer woningen, groter aandeel duurzame energie, banengroei) is behaald. De programmamanager coördineert de monitoring.

Bijlage 1 bevat een voorzet met mogelijke indicatoren op outcome-niveau, die nader wordt uitgewerkt door de programmamanager. Bij voorkeur wordt telkens de totaalscore op Westfries niveau, de score per gemeente en de score in Noord-Holland en Nederland als geheel ter referentie in beeld gebracht. We merken op dat op de outcome veel meer factoren van invloed zijn dan enkel het Pact. Factoren als lokaal en provinciaal beleid, macro-economische trends, maatschappelijke trends en technologische ontwikkelingen hebben veel invloed op de thema's die in het Pact centraal staan. De ontwikkeling van de indicatoren zegt op zichzelf dus niet zo veel over het succes van de regionale samenwerking. Wel kunnen bepaalde trends en ontwikkelingen aanleiding geven om anders te prioriteren, acties toe te voegen of juist achterwege te laten.

4.4 Bovenregionale samenwerking

Het Pact Westfriesland kan alleen een succes worden als de Westfriesse gemeenten samenwerken met partners binnen de regio en daarbuiten

Westfriesse samenwerkingspartners

Binnen het Pact Westfriesland werken Westfriesse gemeenten samen met partners uit het bedrijfsleven (waaronder de Westfriesse Bedrijvengroep), onderwijsinstellingen en welzijn- en zorginstellingen. Deze partijen zijn vertegenwoordigd in de Stuurgroep. Bovendien vindt er op het niveau van de acties in het UVP afstemming en samenwerking plaats met meerdere partners en stakeholders. Per actie in het uitvoeringsprogramma is aangegeven wie de belangrijkste partners en stakeholders zijn.

Samenwerkingspartners in de rest van Noord-Holland Noord

- **Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN):** alle NHN-gemeenten en de provincie dragen bij aan het ontwikkelingsbedrijf, dat zich als kerntaken richt op regiomarketing, het ondernemersloket en het regionale vestigingsklimaat.
- **Holland boven Amsterdam:** Onder de vlag van HbA werken partijen in Noord-Holland Noord samen aan regiomarketing, met ONHN als uitvoerende partij van de destinationmarketing.
- **Greenport Noord-Holland Noord:** Binnen de Greenport werken gemeenten, sectorpartijen en onderwijsinstellingen binnen Noord-Holland Noord samen aan versterking van de concurrentiepositie van de agrarisch sector in Noord-Holland Noord.
- **Seed Valley** is hét internationale centrum voor plantenveredeling en zaadtechnologie, gelegen in Noord-Holland. Triple-helixpartijen in Noord-Holland Noord werken samen om de internationale toppositie op het gebied van veredeling te behouden en uit te breiden.
- **Regionaal platform arbeidsmarktbeleid (RPAhnn)** is een strategisch en uitvoerend partner voor werkgevers, werknemers, onderwijs en overheid. Het RPAhnn biedt ondersteuning, coördineert en verbindt.
- Daarnaast vindt op allerlei beleidsvelden regionale afstemming over beleid en programmering plaats, bijvoorbeeld over wonen (de **RAP**), energie (**RES**) en bereikbaarheid (**Regionale mobiliteitsvisie**).

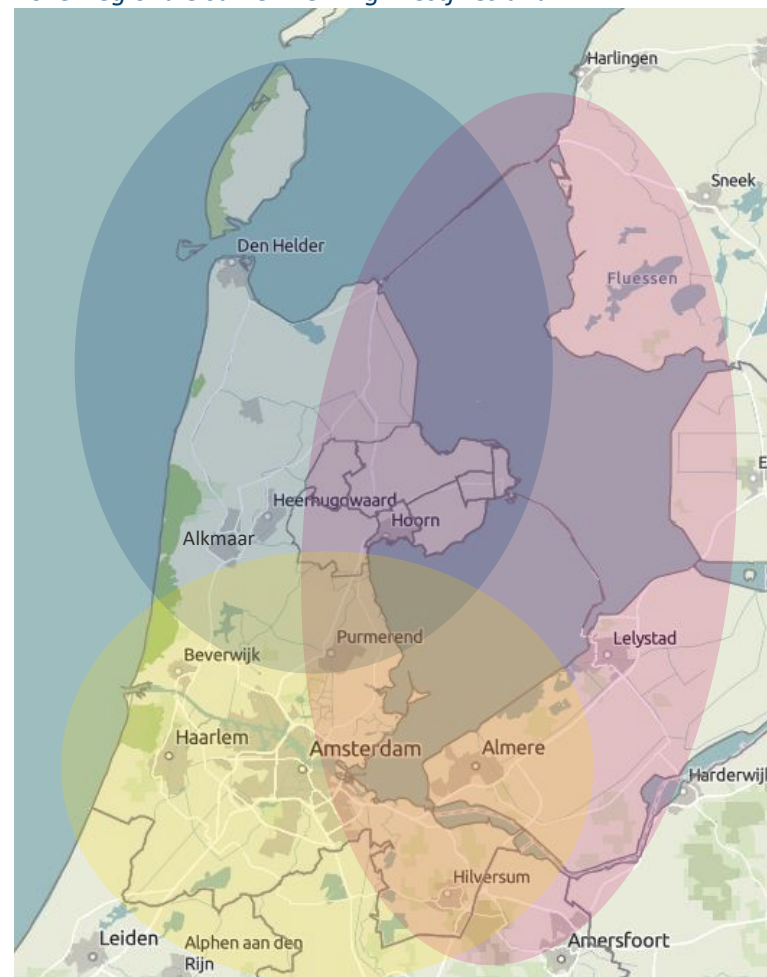
Samenwerkingspartners in de rest van Noord-Holland en daarbuiten

- Uiteraard is ook de **provincie Noord-Holland** een heel belangrijke samenwerkingspartner voor de regio Westfriesland op beleidsvelden als

economie, wonen, bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, recreatie, en meer. Het provinciaal beleid is kaderstellend en/of richtinggevend voor regionaal beleid en de provincie denkt en werkt op de genoemde beleidsvelden mee met de regio. Bovendien kan zij via subsidie- en uitvoeringsregelingen ook financieel bijdragen aan sommige acties.

- De **Metropoolregio Amsterdam** is een belangrijke partner voor de regio Westfriesland en voor heel Noord-Holland Noord. Gezien de nabijheid van de MRA en de druk op de ruimte aldaar, is samenwerking met de MRA en profilering van Holland boven Amsterdam van groot belang op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en toerisme en recreatie.
- De **provincie Flevoland** is eveneens een relevante partner voor Westfriesland, te meer omdat gewerkt wordt aan een betere verbinding tussen beide gebieden (Westfriisiaweg).
- In het **Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied** werken Rijk, provincies Noord-Holland, Flevoland, Friesland en Overijssel, waterschappen, gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en burgers samen om het IJsselmeergebied toekomstbestendig te maken.

Bovenregionale samenwerking Westfriesland

Bijlage 1 Overzicht van afkortingen

In het UVP zijn verschillende afkortingen gebruikt. De onderstaande tabel geeft een compleet overzicht van afkortingen en de betekenis.

Afktoring	Betekenis
BZK	Binnenlandse Zaken
Dmo HbA	Destinatie Marketing Organisatie Holland boven Amsterdam
EZ	Economische Zaken
HbA	Holland Boven Amsterdam
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
ICOAD	In control of Alcohol & drugs
KBBBD	Kom Binnen Bij Bedrijven Dagen
LTO Noord	Vereniging voor agrarische ondernemers
Madivosa	Maatschappelijke dienstverlening volksgezondheid en sociale aangelegenheden
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Het MIRT wordt ieder jaar aangeboden als bijlage bij de begroting van het infrastructuurfonds.
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MJP	Meerjarenplan
MO & BW	Maatschappelijke opvang & Beschermd wonen
MRA	Metropoolregio Amsterdam
NH	Noord-Holland
NHN	Noord Holland Noord
OCW	Ondernemersclub Westfriesland
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
ONHN	Ontwikkelbedrijf Noord-Holland Noord
PIM	Programma Investeringsgereed innovatief MKB

Afktoring	Betekenis
PWN	Drinkwaterbedrijf PWN
RAP	Regionaal actieprogramma
REA	Regionale Educatieve Agenda
RECRON	Vereniging van Recreatieondernemers Nederland
RES	Regionale energiestrategie
RIF	Regionaal investeringsfonds (voor het MBO)
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke ordening
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RWS	Rijkswaterstaat
SBB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
VNG	Verenigde Nederlandse Gemeenten
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
VVRE	Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en economische zaken
WF 7	De zeven Westfrieze gemeenten: Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
WBG	Westfrieze Bedrijvengroep
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSP NHN	WerkgeversServicepunt Noord-Holland Noord

Bijlage 2 Aanzet indicatoren monitoring Pact Westfriesland

Thema Mogelijke indicatoren outcome

- **Aanbod koopwoningen** (bron: www.huizenzoeker.nl via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Aantal nieuwbouwwoningen** Bron: CBS regionale kerncijfers
- **Verdeling energielabel woningen (A-G)** (bron: www.energielabel.nl)
- **Bereikbaarheidsindicator Auto en Openbaar Vervoer** (Bron: PBL, compendium van de leefomgeving)
- **Leefbaarheids situatie** (score o.b.v. woningen, bewoners, voorzieningen, veiligheid, fysieke omgeving, bron: www.leefbaarometer.nl)
- **% woningen aangesloten op glasvezel** (bron: www.stratix.nl/glaskaart)

- **Hernieuwbare elektriciteit**; productie in TJ en in % van totaal (bron: klimaatmonitor RWS, www.klimaatmonitor.databank.nl)
- **Hernieuwbare warmte**; productie in TJ (bron: klimaatmonitor RWS, www.klimaatmonitor.databank.nl)
- **Gemeentelijke duurzaamheidsindex**; score in landelijke benchmark op onderdelen milieu en energie (bron: www.gdindex.nl)
- **Monitor klimaatadaptatie**; aansluiten op monitoring in het kader van Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Monitor is in de maak

- **Ontwikkeling werkgelegenheid** (bron: LISA werkgelegenheidsdata, CBS)
- **Aantal banen en toegevoegde waarde agrisector** (bron: LISA, indeling in SBI-codes provincie Noord-Holland)
- **Score ondernemersklimaat en vestigingsklimaat** (bron: Ondernemerspeiling WSJG via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen** (bron: LISA)
- **Ontwikkeling aantal bovenregionale vestigers** (bron: LISA)
- **Doorgroei van ZP naar MKB** (bron: LISA)
- **Uitgifte bedrijventerreinen en resterend planaanbod** (bron: jaarlijkse monitor werklocaties provincie Noord-Holland)
- **Aandeel verouderde bedrijventerreinen** (bron: jaarlijkse monitor werklocaties provincie Noord-Holland)

Thema Mogelijke indicatoren outcome

- **% werkloosheid** (Bron: CBS)
- **% relatief verzuim** onder schoolgaande jongeren (Bron: DUO/Ingrado via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Aantal vroegtijdige schoolverlaters** (bron: DUO via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Opleidingsniveau**; % HBO/WO gediplomeerden. (bron: CBS regiocijfers)
- **Spanningsindicator arbeidsmarkt totaal**; Noord-Holland Noord vs. rest provincie (bron: Monitor Arbeidsmarkt Noord-Holland o.b.v. UWV)

- **% en aantal banen in toerisme en recreatie** (bron: LISA)
- **Aantal dagrecreatieve bedrijven in totaal en naar type** (bron: LISA)
- **Aantal evenementen met meer dan 5.000 bezoekers** (bron: Evenementenmonitor Respons)
- **Aantal logiesaccommodaties** (bron: CBS regionaal)
- **Aantal toeristen en bestedingen** (bron NBTC Nipo, data aan te kopen)

- **Indicator sociale samenhang** (bron: www.leefbaarometer.nl, via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **% jongeren met jeugdhulp** (bron www.jeuqmonitor.cbs.nl)
- **Stapeling jeugdvoorziening**; aantal jongeren met jeugdhulp, -bescherming en -reclassering (bron www.jeuqmonitor.cbs.nl)
- **% kinderen opgroeiend in armoede** (bron www.jeuqmonitor.cbs.nl)
- **Aantal inwoners met betaald werk**; arbeidsdeelname per 1000 inwoners (bron: CBS, Arbeidsdeelname kerncijfers)
- **Kinderen in uitkeringsgezin** (bron www.jeuqmonitor.cbs.nl)
- **% laaggeletterden** (bron: Stichting Lezen & Schrijven, via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **% personen met hoge eenzaamheidsscore** (bron: GGD, CBS, RIVM, via www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Veiligheid** (bron: www.leefbaarometer.nl)
- **% inwoners met psychische problematiek** (bron: Vektis)
- **Verslavingszorg**, aantal episoden per 10.000 inwoners (bron: Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem, www.volksgezondheidszorgq.info)